

Monumentnummer*: 517374

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 05 november 2001
Kadaster deel/nr 82753/56

Woonplaats* 't Zandt
Gemeente* Eemsdelta
Provincie* Groningen

Kadastrale gemeente* 't Zandt
Sectie* F
Kadastraal object*
Appartement aanduiding
Grondperceel 1119

Omschrijving**

Inleiding

Voormalige HERBERG, gesticht in 1818, dat omstreeks 1880 zijn huidige uiterlijk heeft gekregen. Het pand dat in een Ambachtelijk-traditionele trant is opgetrokken heeft in de loop der jaren een aantal wijzigingen ondergaan, veelal samenhangend met functiewijzigingen. Vermoedelijk is in 1880 de galerij, die aan het zijrisaliet was gebouwd, verdwenen na verbouw tot winkel van het aangrenzende pand (Hoofdstraat 47). Tot 1900 was het gemeentehuis erin gehuisvest, en tot omstreeks 1955 was er een kleine winkel in gevestigd op de begane grond (het winkelraam is nog aanwezig). In 1923 is het pand inwendig verbouwd; er werd onder andere een bovenzaal ingericht. In 1956 werd een deel van de schuur bij het café getrokken en werd de achterzijde uitgebreid met een aanbouw met sanitaire voorzieningen. Sinds ongeveer 1986 is het pand particulier in gebruik.

Het pand is zeer opvallend gelegen midden het dorp aan de Hoofdstraat, aan de voet van de middeleeuwse kerktoren. De toren is via het pand bereikbaar omdat in de tijd dat het gemeentehuis was, gebruik werd gemaakt van de cellen in de kerktoren. Samen met de toren en het pand Hoofdstraat 47 vormt het een fraaie, beeldbepalende straatwand.

Omschrijving

Twee bouwlagen hoge HERBERG, opgetrokken in een roodbruine baksteen onder een schilddak aan de voorzijde gedekt met een zwart geglazuurde Friese golfpan en aan de achterzijde met een rode Hollandse pan. Op het dak twee gemetselde schoorstenen. De voorgevel (oost) heeft op de begane grond een deur (niet origineel) met bovenlicht binnen een houten omlijsting; twee H-vensters onder een strek; een omlijst winkelvenster (T-venster) met gepleisterde kuif en aan de onderzijde een gepleisterd paneel met

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

gebouchardeerde decoraties; een kort H-venster met keldervenster eronder, beide onder een strek. Op de verdieping bevinden zich vijf zesruits vensters. Het zijrisaliet (rechts) heeft op de begane grond een dubbele houten schuurdeur onder een rollaag, tussen twee kleine zesruits vensters met strek, en erboven twee vierruits vensters met strek; op de verdieping twee zesruits vensters met strek. De voorgevel wordt afgesloten door een kroonlijst. De zuidgevel die aan de middeleeuwse kerktoeren is vastgebouwd heeft zowel op de eerste als tweede bouwlaag een H-venster. De noordgevel heeft op de verdieping een zesruits venster en is voorzien van een aantal later toegevoegde vensters. De achtergevel (west) heeft op de verdieping een uitgebouwd deel onder een plat dak waarin twee hotelkamers waren ondergebracht (niet origineel) en een aankapping op de begane grond uit 1956. De rest van de achtergevel heeft een aantal vensters van verschillend formaat, deels origineel.

In het INTERIEUR zijn ondermeer van belang: de bovenzaal uit 1923 met gepleisterd tongewelf met ijzeren trekstangen en drie gietijzeren ventilatieroosters.

Waardering

Voormalige herberg van algemeen belang vanwege cultuur-, architectuurhistorische en stedenbouwkundige waarde

- als voorbeeld van een typische herberg annex gemeentehuis uit de 19de eeuw
- vanwege de sobere Ambachtelijk-traditionele bouwtrant
- vanwege de functionele en ruimtelijk-visuele relatie met de kerktoeren
- vanwege de opvallende beeldbepalende ligging midden in het dorp

Hoofdcategorie

Sport, recreatie, vereniging en horeca

Subcategorie

Horeca

Functie

Herberg